Pillipiiparin paras Norjan matka

Sain ainutlaatuisen tilaisuuden osallistua Norjan Lur- ja pukinsarviyhdistyksen (Norsk Lur- och bukkeförlag, NLB) 30-vuotisjuhliin Norjan vanhimmassa kaupungissa 25.-27.9.2026. Aloitimme Tønsbergin tuomio-kirkossa juhlakonsertilla. Kahdeksan pitkää, tuohipäällysteistä lur-trumpettia eri puolilla kirkkoa ja parvella soivat kuulijoille mahtavat terveiset elämästä vuoristossa. Lämminhenkisessä tapahtumassa raikuivat myös pukinsarvet. Erikoisuutena olivat 3500 vuotta vanhan mallin mukaan rakennetut pronssitorvet. Oman vuoroni aloitin truballa, inkeriläisellä lehmätorvella, ammumalla ja kehtolauluilla. *Tuu, tuu tupakkarulla*n jälkeen mylväisin karjalaisella pitkä turu -trumpetilla haikean *Tuuditan tulisoroista*. Sorsan ääntä muistuttavalla karhunputkimänkerillä töräytin *On suuri sun rantas autius* ja karjalaisella lävikkö-klarinetilla tunnelmoin *Hiljaa, hiljaa ilta on*. Iltasoiton kajautin komeasti tuohitorvella. Sain konsertin jälkeen kyydin ja yösijan muusikko-ystävä-yhteistyökumppani Sylvelin Hege Sevilhaugin luona, Larvikin idyllissä.

Iloinen yhteismusisointi jatkui seuraavana päivänä; soitimme ensin Slottsfjellin museon markkinoilla, torilla ja rannassa joen kahden puolen. Lopuksi päädyimme uljaine soittiminemme viikinkiveneeseen, esiintymään rantaan kerääntyneelle yleisölle!

Illaksi meidät, juhlaväki, kuljetettiin Midgardin viikinkitaloon nauttimaan ruoasta, ohjelmasta ja yhdessäolosta. Elävä tuli sekä historiaa henkivä arkkitehtuuri ja sisustus vahvistivat elämystä. Mm. Warduna-orkesterista tunnettu-muusikko ja NLB:n aktiivijäsen Eilif Gundersen palkittiin kunniakirjalla. Saimme puheiden ja puhaltimien lisäksi kuulla Langeleik-kielisoitinta. Mahtavassa viikinkitalossa soivat myös yhdistykselle lahjoittamani perinnesoittimet: tuohitrumpetti, toro- ja nynnypilli pilli sekä karhunputken varresta ja tuohesta rakennettu mänkeri-klarinetti.

Seuraavana päivänä ohjasin sovitusti Midgardin Viikinkikeskuksella pillipajan. Oli hauskaa iloita yhdessä, kun hämmästyneet museovieraat saivat ääniä askartelemistaan ruokopilleistä. Pienimmät lapset tekivät ilmapalloista ja puuputkista 1950-luvun karutsapillejä. Työpajan päättyessä juttelemaan istahti eräs mies, joka kertoi kiinnostavasta hankkeesta saunoihin liittyen. Totesin, että uuden saunan avajaisiin passaisi hyvin tuohitorven soitto ja annoin käyntikortin.

Ehdimme nauttia Sylvelinin kanssa kantarellipizzan ja -pastan rantaravintolassa ennen kun suuntasimme konserttiin Tønsbergin Slagen kirkkoon. Olin tutustunut perjantaina säteilevään säveltäjä-laulaja Tone Krohniin, jonka sävellystä menimme kuuntelemaan. Esitys oli mukaansatempaavan taivaallinen alusta alkaen – erityiskiitos nuorisokuoron muutamalle pojalle ja kapellimestarille, joiden svengaavan eläväinen olemus tuntui värähtelevän korkealentoista iloa.

Energisoituneena jatkoin Stabekkiin Rita ja Håkon Amundsenin värikkääseen kotiin. (Olin tutustunut reikiopettaja-villiruoka-hapatuskouluttaja Ritaan vuonna 2016 Isnäsin Permakulttuuri-festi-vaaleilla ja vaikuttunut Ritan villiruoka-projektista: keväästä 2015 hän jakoi vuoden ajan Instagramiin kuvan päivittäisestä villiruoka-annoksestaan.) Vierailuni ensimmäisenä päivänä menimme metsäretkelle; poimimme sieniä, pulahdimme tihkusateessa kauniiseen järveen ja keräsimme sieniä päivälliseksi. Evästauolla ja paluumatkalla mukana oli Håkon, joka toimii Norjan turistiyhdistyksen mökkiverkoston huoltoringissä.

Kotiin palattuamme saunoimme ja autoin Ritaa valmistamaan ravitsevan herkkuaterian. Esittelin illallisvierailleni paimensoittimia ja rakensimme nynnypillejä: ruo'on varren pinnan alta vuollaan varovaisesti esiin kalvo, joka värähtelee ja värittää ääntä pilliin hyräiltäessä.

Seuraavana aamuna, ravitsevan kefiiri-kaurahiutale-marja-kupillisen jälkeen, nautiskelin auringosta ja talon seinää pitkin kasvavien viinirypäleiden keräämisestä. Sitten Rita vei minut tutustumaan biodynaamiselle Øverland kumppanuusmaatilalle, jota hän oli ollut perustamassa vuonna 2006. Inspiroivan ympäristön hedelmälliseen kauneuteen on varmasti myötävaikuttanut moni asia, mm. maan rakastaminen, suunnittelu- ja viljelyosaaminen, yhteisötaidot ja -voima sekä luovuus ja pitkäjänteisyys. Soittelin karjalaisella turu-trumpetilla ja paimenhuilulla viljelysten, kanojen sekä luomupuutarhan onneksi.

Haudutuspadassa muhineen maukkaan lammaskaalilounaan vahvistamina kävimme Ritan kanssa vielä paikallisbussilla Oslossa. Kansallismuseon jälkeen kävelimme Oopperatalon ja Munckin museon sivuitse ja poikkesimme tuliaisostoksille luomu-alkuvilja-juurileipomoon.

Lämpimät kiitokseni kaikille ikimuistoisen antoisasta matkasta!